

Ikt. sz.: NEB-41/10-2/2018.

NEB-5/2018. sz. ülés
(NEB-5/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2018. július 9-én, hétfőn 10 óra 03 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend megállapítása</i>	5
<i>Egyes, választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/714. szám) (Gulyás Gergely, Dr. Bajkai István, Dr. Zsigmond Barna Pál, Kocsis Máté, Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	5
<i>Dr. Bajkai István hozzászólása</i>	5
<i>Határozathozatalok</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	9
<i>Dr. Bajkai István válaszai</i>	11
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>Egyebek</i>	12
<i>Az ülés berekesztése</i>	14

Napirendi javaslat

1. Egyes választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/714. szám)
(Gulyás Gergely, Dr. Bajkai István, Dr. Zsigmond Barna Pál, Kocsis Máté, Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Ritter Imre nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló

Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló

Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló

Szolga József horvát nemzetiségi szószóló

Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívott

Dr. Bajkai István előterjesztő (Fidesz)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 03 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága mai ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat, a sajtó képviselőit és a megjelent érdeklődőket. Külön köszöntöm dr. Bajkai István urat, az előterjesztők nevében megjelent országgyűlési képviselőt is.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes: 10 bizottsági tag személyesen van jelen. Tájékoztatom a bizottságot, hogy Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólót. Tehát 10 jelenlévő képviselővel és 11 szavazattal kezdjük meg az ülésünket.

A napirend megállapítása

A napirend elfogadásával kezdeném. A napirendeket írásban kiküldtük. Kérdezem, hogy az írásban kiküldött napirendi pontokkal kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, felvetése. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki az írásban megküldött napirendi pontokkal egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk a megküldött napirendet.

Egyes, választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/714. szám)

**(Gulyás Gergely, Dr. Bajkai István, Dr. Zsigmond Barna Pál, Kocsis Máté, Németh Szilárd István (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)**

Az 1. napirendi pont keretében az egyes, választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló T/714. számú törvényjavaslat részletes vitáját kell lebonyolítanunk a törvényjavaslat egésze, tehát az 1-130. § és az 1-5. melléklet tekintetében. Köszöntöm még egyszer az előterjesztők képviseletében dr. Bajkai István urat. Átadom neki a szót.

Dr. Bajkai István hozzászólása

DR. BAJKAI ISTVÁN előterjesztő (Fidesz): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelettel köszöntöm a bizottság valamennyi tagját és a megjelent meghívottakat, a sajtó képviselőit, illetve a vendégeket. Ha megengedik, nem ismételném meg az Országgyűlés előtt az expozémban foglaltakat, az egy viszonylag hosszú, kimerítő ismertetését adta a törvényjavaslatnak, illetve hasonlóképpen nem szeretném megismételni a Törvényalkotási bizottság ülésének napirendje keretében elhangzottakat.

Ha megengedik, néhány szóban ismertetem a választási eljárással kapcsolatos indítványaink lényegét, illetve főbb szempontjait. Nyilvánvaló, azt gondolom, ezt szükségtelen megismételnem, szükségtelen hangsúlyoznom, hogy milyen jelentősége van egy ország, egy demokratikus ország, egy jogállam esetében a választásoknak.

Nyilván alapvetően befolyásolja mindannyiunk sorsát, alapvetően befolyásolja, hogy a választáson minél szélesebb körben minél tisztább, minél elszámolhatóbb, minél jobban számonkérhető módon kerüljön sor a választások lebonyolítására, és a választópolgárok a jogaikkal minél teljesebb körűen tudjanak élni. Maga a javaslat is valójában eköré a fogalom köré épül, vagy ennek a fontossága köré épül.

Azt is szeretném hangsúlyozni, hogy a módosító javaslatok kiindulópontja abból táplálkozott, hogy egyrészt mik voltak az elmúlt évek, de nyugodtan fogalmazhatunk úgy, hogy legalább két választási időszak tapasztalatai, illetve milyen konkrét ügyekre, milyen konkrét problémákra hívták fel a figyelmünket, valamennyiünk figyelmét a jogalkalmazók. Szeretnék itt utalni - bár nem jogalkalmazóként - a köztársasági elnök úr beszédére a Ház előtt, amelyben ő maga is figyelemmel volt, ő maga is felhívta a figyelmet bizonyos rendellenességekre, bizonyos problémákra.

A javaslatunk, a képviselőtársaimmal együtt benyújtott módosító javaslatok alapvetően a jogalkalmazók által felvetett problémákból indultak ki, azokra szeretnének reflektálni, azokra szeretnének bizonyos megoldásokat adni. A legjobb meggyőződésünk szerint fogalmaztuk meg ezért az egyes módosító javaslatainkat. Az a célkitűzés vezérel bennünket, hogy a jelenleg hatályos választási jogszabályainkat, a választási eljárásunk rendjét még átláthatóbbá, még világosabbá, még egyértelműbbé és a választópolgárok érdekeit szolgálóan fogalmazzuk meg.

Hangsúlyok nélkül néhány fontosabb pontra szeretnék felhívni a figyelmét a tisztelt bizottságnak, amelyek egyébként, azt gondolom, mindenki számára ismertek. Én csak a hangsúlyeltolódás szándéka nélkül néhány ügyet szeretnék kiemelni. Az egyik az, hogy a fogyatékkal élők számára még több biztosítékot, még több eljárásjogi és részvételi garanciát szeretnének megteremteni ebben a törvényjavaslatban. Minden településen, illetve választókerületben legalább egy olyan szavazóhelyiséget és fülkét kell kialakítani, amely használata során a mozgássérültek, illetve a fogyatékkal élők is tudják a jogaikat korlátozás nélkül gyakorolni. A látássérültek részére is külön nevesítjük ezt, Braille-írásos értesítővel és szavazósablonnal segít a törvény, és ezt kötelességünk számukra biztosítani.

Hasonlóképpen - bár korábban is volt ezzel kapcsolatban szabályozás - a nemzetközi megfigyelők jogállására vonatkozóan is tartalmaz rendelkezést. A törvény pontosítja a nemzetközi megfigyelők nyilvántartásba vételét, illetve a jogköröket, jogosultságokat. Ez egyfajta taxatív felsorolásként szerepel. Nem taxációt használ a törvény egyébként, de pontosan próbáltuk szabályozni, hogy milyen jogállásuk van a nemzetközi megfigyelőknek.

Hasonlóképpen a köztársasági elnök úr is szóvá tette, illetve felhívta a jogalkotók figyelmét az átjelentkezéssel kapcsolatos problémákra, amelyekkel mindannyian szembesültünk itt, a fővárosban is. Ennek a szabályait szigorítottuk. Tehát mind az előzetes átjelentkezés szándékának, a regisztrációnak a választásokat megelőző négy napra való áthelyezése, mind pedig az egyes választási szerveknek, nevezetesen a póttagok delegálásának a rendjét is szabályoztuk vagy szabályozni szeretnének. Ezáltal egyrészt a választási szervek a választás napját megelőzően nagyobb határidőt kapnak arra, hogy felkészüljenek az átjelentkezések miatt a növekedő munkateherre, illetve a póttagok delegálásának a lehetőségével a munkát és a választás lebonyolítását nagyobb erővel tudják vélhetően - vagy véleményünk szerint - lebonyolítani.

Hasonlóan problémának tekinthető volt az, hogy a korábban a választási bizottságok és a bíróságok által alkalmazott szankciók nem voltak elég hatásosak, vagy legalábbis nem voltak eléggé visszatartó erejűek, ezért a javaslatunkban szerepel a bírság intézményének a bevezetése. Ennek keretében a teljes körű szabályozást nem

ismertetném, de lényegesnek tekinthető, amennyiben az ajánlóívekkel nem tud elszámolni, vagy megsérti a kampányszabályokat, amelyeket a törvényben szabályozni kívánunk, úgy akár a bírság intézménye is alkalmazható. Azt gondoljuk, hogy a bírság egy további lépés a szigorítás és a nagyobb fegyelem érdekében, és adott esetben megoldás is lehet, ha nem is mindenre, de megoldás lehet azzal szemben, amilyen tapasztalatokat sajnos kénytelenek voltunk átélni nemcsak 2018-ban, hanem az azt megelőző időszakban is.

További, ha nem is azt mondanám, hogy szabályozási úr volt, de mindenesetre nehézséget okozott, hogy milyen módon kell eljárni abban az esetben, amikor a választási szervek hallgatnak egy bejelentés kapcsán, kifogás benyújtása kapcsán. Erre nyújt szintén megoldást a törvényjavaslat. Ebben az szerepel, ennek a lényege az, hogy amennyiben - egyébként valószínűleg jogsértésnek tekinthető, vagy a választási eljárásból következő szabályok egyfajta megsértésének minősül - a választási szerv hallgatna, úgy a közvetlen felettes szervhez lehet fordulni, végső soron pedig a bírósághoz, végső soron pedig a Kúriához. Ennek az a lényege, hogy soha ne kerüljön abba a helyzetbe a kifogást benyújtó szerv vagy személy, hogy a kérdésére nem kap választ, illetve nem történik intézkedés. Ezt kívántuk orvosolni a felettes választási szerv igénybevételenek a jogi lehetőségével.

Hasonlóan a szigorítást szolgálja - ez a sajtóban úgy került aposztrofálásra, nem feltétlenül szép kifejezés, de használjuk ezt a kamupártok kifejezést -, hogy azon pártok esetében egy szigorítási eljárási szabályt szeretnénk bevezetni, amelyek valódi célja nem a demokrácia alapkövének számító politikai döntéshozatalban való részvétel lehetőségének a megteremtése, hanem valójában a pártfinanszírozás és az induló pártok pártfinanszírozási helyzetének a kihasználása. Ismeretes volt, és sajnálatos tény, a mai napon is tudunk ilyen tényállásokról beszámolni, most is folynak ilyen típusú eljárások a jogalkalmazók részéről, hogy egyes pártok, amelyek kis pártok, törpepártok, még pártcsíráknak is hívhatnánk, kizárólag azért indultak a választásokon, hogy a támogatások összegéhez hozzájussanak, majd utána pedig nyomtalanul eltűntek, és semmiféle érdemi politikai tevékenységet nem folytattak. Tehát látható volt a céljuk, nem valódi, nem az, amit mi úgy hívunk, hogy a döntéshozatalban való részvétel lehetőségének megteremtése, a választópolgárok akarata szerint a választás alapján politikai eredmény elérése volt a számukra a cél, hanem kizárólag jövedelemszerzés. A magunk részéről ez súlyos megcsúfolása a demokráciának, súlyos jogsértésnek minősül, és szerintünk alapvetően képes befolyásolni azt a választópolgári szándékot, hogy mégiscsak a választás az egyik legnemesebb, legszebb hagyományunk egy demokráciában. Ez mindenképpen visszaélés. Ezzel szemben került megfogalmazásra az a javaslat, hogy a javaslat alapján egyénileg is felel mindenki, aki az adott szervezet listáján, illetve egyéni jelöltjeként indul, tehát a korlátlan és egyetemes felelősség polgári jogi intézményét vezettük be a kampánytámogatás el nem számolásának az esetére. Azt gondoljuk, ez kellő visszatartó erőt fog jelenteni azok számára, akik ilyen - nem szeretnék súlyosabb kifejezést használni - visszaélésben szerepet vállalnak, és egyedüli céljuk a jövedelemszerzés.

Hasonlóképpen igyekeztünk megkönnyíteni az egyes formai hibákkal kapcsolatos szabályok rendjét, igyekeztünk könnyíteni és egyszerűbbé tenni a formai hibák miatt történő elutasítás eseteit vagy annak az elkerülését. Tapasztalható volt az átjelentkezések ügyében is - nem szeretném összemosni a két kérdést -, illetve a külföldön leadott szavazatok kapcsán, hogy milyen adatokat kell megadni. Ebben a körben csökkentettük a megadandó adatok számát, a személyes adatok körét, így elhagytuk az édesanyja nevére való utalást is többek között. Azt gondolom, ezáltal a formai hibák miatt történő elutasítások száma jelentősen csökkenni fog. Ez is azt a

célt szolgálja, hogy minél többen vehessenek részt a választópolgárok közül a szavazáson és minél kevesebb ügyben vagy esetben kerüljön sor elutasításra olyan okból - a szavazás lehetősége vagy a részvétel lehetősége tekintetében -, ami kizárólag formai hibának tekinthető.

Hasonlóképpen a szigorítás irányába ható folyamatnak tekintjük, illetve annak a részeként tekintjük a javaslatnak azt az elemét, ahol a sajtótermékekben történő hirdetések szabályait tesszük részben átláthatóvá, részben pedig szigorúvá azzal a szabállyal, hogy a választás kitűzését követő öt munkanapon belül el kell juttatni az egyes sajtótermékeknek az Állami Számvevőszékhez az egyes szolgáltatásaik árjegyzékét. Ebből az is következik, hogy csak az árjegyzék alapján történő elszámolás, illetve sajtómegjelenés engedhető meg a jövőben.

Talán még két elemet szeretnék kiemelni. Az egyik: korábban a mostani hatályos szabályozás szerint is a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás fogalmát pontosítottuk, kifejezett definíciót adtunk meg a jogszabályban, hogy mi tekinthető felhívásnak, illetve hogyan, mikor tekinthető szabályosnak a szavazóhelyiséghez történő szállításra felhívás. Ezt egy kifejezett definícióval próbáljuk meg orvosolni. Szerettük volna egyértelművé tenni. Korábban mindenki által ismert volt, azt gondolom, széles nyilvánosságot kapott, talán jogi szempontból nem mennék bele az elemzésbe, amit korábban a Kúria hozott a külföldön leadott szavazatokat tartalmazó borítékok használatával kapcsolatban. Az én személyes véleményem az, hogy itt túlterjeszkedett a Kúria, amikor olyan döntést hozott, hogy bizonyos formai kellékeknek szerinte felállított rendszere nem valósult meg a külföldön használt borítékok kapcsán, miközben maga a jogalkotó sem kívánta ezt meg. A most hatályos jogszabályokban sem volt kifejezett formai előírás az egyes borítékok milyensége, lezártága kapcsán. Ezért gondoltuk azt, hogy lényeges, hogy ezt teljesen egyértelművé tegyük. Miután nyilván a Kúria döntésével szemben további jogorvoslatnak nincs helye, ezért azt gondoljuk, a legjobb jogalkotói megoldás, ha a törvényt pontosítjuk vagy egyértelművé tesszük. Most úgy szerepel a szövegben - bocsánat, hogy szó szerint idézem, ennek jelentőséget tulajdonítok -, hogy „a lezárt belső borítékot és a kitöltött azonosító nyilatkozatot a választópolgár a) külső borítékban, vagy b) bármely más, a Nemzeti Választási Iroda vagy bármely külképviselet címére megcímezett borítékba zárja”. Ez a módosítás kifejezett szó szerinti szövege. Azt gondoljuk, hogy ezzel elkerülhetjük a jövőben azt, hogy a bíróság más típusú értelmezésnek adjon helyt.

Röviden, összefoglaló jelleggel, nem a teljesség igényével ennyit szerettem volna elmondani a tisztelt bizottság számára. Ha kérdések vannak, természetesen előterjesztői minőségben, hangsúlyozom, előterjesztői minőségben szívesen megválaszolom. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatást. Jelezném, hogy most már a részletes vitáját folytatjuk a törvényjavaslatnak, de mivel az általános vita során nem volt lehetőségünk az előterjesztők véleményét megismerni, ezért köszönöm, hogy ezt most megkaptuk.

A részletes vita első szakaszában meg kell állapítanunk, hogy a törvényjavaslat megfelel-e a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének. Aki szerint megfelel a házszabály hivatkozott rendelkezésének, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a részletes vita első szakaszában 11 igen szavazattal egyhangúlag a bizottság megállapította, hogy a T/714. számú törvényjavaslat megfelel

a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdésének. Ezzel a részletes vita első szakaszát lezárom.

Áttérünk a második szakaszra, amelyben állást foglalhatunk a képviselők által benyújtott módosító indítványokról, illetve dönthetünk saját módosító szándék benyújtásáról.

A törvényjavaslathoz 18 érvényes képviselői módosító indítvány érkezett. Ezek a rendszerben fent vannak. Ezek közül egy sem érint nemzetiségi kérdést, ezért azt javaslom a bizottságnak, hogy ezekben a bizottság ne foglaljon állást, ezt hagyjuk meg a politikai pártoknak. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban valakinek észrevétele vagy véleménye. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy a bizottság nem kíván állást foglalni egyik képviselői módosító javaslatról sem, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag nem kívántunk állást foglalni.

Lehetőség van saját módosító szándék benyújtására. Szolga József horvát képviselő úrtól érkezett erre vonatkozó javaslat. Ezt szétküldtük, kiosztottuk a mai ülésen, a Kodifikációs főosztállyal egyeztetett, Parlexben kidolgozott módosítást is. Átadom a szót Szolga Józsefnek a módosító indítványról való tájékoztatásra.

Hozzászólások

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Köszöntöm a bizottság tagjait és az előterjesztő képviselőjében megjelent képviselő urat, valamint a megjelenteket. Az általános vita során szószólótársunk, szlovén szószóló asszony már jelzett egyes gondolatokat, amelyeket meg kívántunk foglalmazni annak kapcsán, hogy beterjesztésre került ez a képviselői módosító indítvány. Én örülök mindig annak, ha a választás befejeztével és a problémáinak az összegzésével sikerül hozzájárulni a választásokhoz kapcsolódó törvényekhez. Ezért gondoltam erre, amikor a javaslataimat megfogalmaztam, és hangsúlyozom, ez nemcsak az én javaslatom, észrevételem, hanem ez a beszélgetések során alakult ki, illetve az országos önkormányzatok elnökei is jelezték ezeket a problémákat. Mint ismert, mi egy teljesen speciális választási eljárási rendszerben tudunk nemzetiségi képviselőt küldeni a Magyar Országgyűlésbe. Ehhez kapcsolódóan szerettem volna, illetve szerettük volna megfogalmazni azokat a problémákat, amelyekkel szembesültünk, illetve amelyek az elnök úron keresztül, különösen a német nemzetiség kampánya során felmerültek.

Mivel mi egy regisztrációs folyamatba vagyunk kényszerítve, és csak azok szavazhatnak a mi listánkra, akik vállalják azt, hogy valamelyik nemzetiséghez kötődésüket megvallják és bekerülnek a központi nemzetiségi névjegyzékbe, ezért nekünk elengedhetetlenül fontos, hogy lényegében minél többen jelenjenek meg a regisztráción. Ez alapot teremt arra, hogy azt a kedvezményes mandátumot, amit bebizonyított az élet, hogy el lehet érni, és a németek ezt a történelmi tettet meg is valósították, a fő kérdés az, hogy nekünk legyen egy regisztrációs kampányidőszakunk. Mi nem kívánjuk az egész jogintézményt alapjaiban megváltoztatni, csak szeretnénk finomra hangolni az egész választási kampányt, illetve a választási eljárást, ezért kezdeményezzük azt, hogy egy regisztrációs kampányidőszak legyen, ami megelőzi a tényleges kampányt, ami az 50. napon kezdődik a módosító javaslatok kapcsán is.

A választás kiírásától a tényleges kampányig a nemzetiségi önkormányzatoknak - mint listaállítóknak - lehetne egy regisztrációs kampányidőszakuk, ami ugyancsak kampánytevékenységnek minősülne. Ennek a

támogatása ugyanúgy megtörténne, mint a kampánytevékenység, ahogy eddig is támogatásra került. Azt az egyenlő részt - amit lényegében a kampányidőszak alatt megkapott a 13 nemzetiségi önkormányzat egy időpontban - kapná meg a regisztrációs kampány megnyíltával. Ez teremtene alapot arra, hogy valamilyen pénzforrást teremtsen, hogy esetleg a regisztrációban az elérhető közösségi tagokat arra orientálja, hogy regisztráljanak a nemzetiségi központi névjegyzékbe, mert köztudott, hogy aki regisztrál a névjegyzékbe, az nem szavazhat pártlistára. A jelenlegi átpolitizált rendszerben ez a verseny, hogy is mondjam, kicsit nem egyenlő esélyekkel történik a pártokkal szemben. Mivel a választási rendszer így alakult ki, ezért próbáljuk ezt valamilyen szinten kedvezményessé tenni az országos önkormányzatok számára. A kampánytámogatás semmilyen többletforrással, illetve többletkiadással nem jár. Ismertek az adatok. Ha adott esetben '22-ben sor kerül az országgyűlési választásokra, akkor tudjuk, hogy a '18-as választások során a másodlagos költség mennyi volt, és ezt előlegként kapnák meg az országos önkormányzatok - mint jelölő szervezetek -, ugyanúgy el kell velük számolni, függetlenül attól, hogy ha esetleg nem állítanak listát, akkor is elszámolási kötelezettségük, illetve visszafizetési kötelezettségük van. Erre vonatkozna a kampányköltségek átláthatósága, és hangsúlyozom, nem járna többletforrással és többletkiadással.

A másik fontos módosító javaslat pedig az, hogy a választás kitűzését követő harmadik munkanapon kapjuk meg azt a listát, ami tíz évig érvényes. Tehát aki egyszer regisztrált, elvileg tíz évig bent van a központi névjegyzékben, így már egy bizonyos kört ismerhetnek az országos önkormányzatok mint jelölő szervezetek. Azt kívánjuk elérni az adatai kiadását megtiltó választópolgár adatainak kivételével, hogy ez törlésre kerüljön, mert elég nehéz kampányt folytatni, ha a következő két időszakban nem kapjuk meg azoknak a polgároknak az adatait, akik letiltották. A következő időszakban, ami a tényleges kampányidőszakba tart, lényegében a szavazáson való megjelenés élvez prioritást a regisztráció mellett. Elég nehéz kampányolni, ha bizonyos választópolgárokat nem tudunk elérni, hisz lényegében, aki nagykorú és választójoggal rendelkezik Magyarországon, azt simán el lehet érni szórólapokkal, nekünk meg az adatok meg, hogy csak a névjegyzék alapján tudjuk felkeresni a nemzetiségi választópolgárokat. Az előterjesztésünkben megfogalmazott jogintézmények összefüggnek, és azt javasoljuk, hogy ez kerüljön befogadásra, és valahogyan mi is próbáljunk hozzájárulni ehhez a finomhangoláshoz. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én egy kicsi talán még kiegészítő indoklást mondanék a végére vonatkozóan, hogy a nemzetiségek speciális helyzetben vannak a pártokhoz képest. A pártok valamennyi választásra jogosult állampolgárt megpróbálnak elérni, hiszen potenciálisan mindegyik szavazójuk lehet, a nemzetiségek viszont nyilvánvalóan csak az adott nemzetiséghez tartozó, magukat annak valókat kell hogy elérjék, hiszen más nyilván nem szavaz az adott nemzetiségre. Ezért lenne számunkra kulcskérdés, hogy akik már regisztráltak az adott nemzetiség névjegyzékére, azokat letiltástól, egyébtől függetlenül tudjuk és el tudjuk érni. Azért is többek között, hogy őket ne zavargassuk feleslegesen, hiszen sem mi nem jutunk vele előrébb, és őket is teljesen felesleges zargatni, ha már regisztráltak.

Én még csak egy dolgot szeretnék hozzátenni, és kérem Bajkai úrnak is a véleményét az előterjesztők részéről. Elég gyorsan jött ez a választási törvényekkel kapcsolatos módosító betérjesztés. Mi próbáltunk elég visszafogottak lenni két okból is. Egyrészt azért, mert egy sor dolgot, ahol nekünk problémánk van, nem nyitott meg ez a törvényjavaslat, és ha vitához kapcsolódó bizottságként további dolgokat

szeretnénk módosítani, akkor túlterjeszkedők vagyunk, másrészt pedig olyan kérdéseket, amelyeket több tárcával, minden frakcióval, mindenkivel egyeztetni kellett volna, az idő rövideje miatt is nagyon nehéz volt.

A kérésem a következő. Biztos, hogy a nemzetiségi bizottság részéről az ősszel mi szeretnénk még egyszer megnyitni és egy önálló indítványt beadni, amiben értelemszerűen kizárólagosan nemzetiségeket érintő dolgok lennének. Csak egyet mondok például: a jelenlegi szabályozás szerint az országos önkormányzatok bele vannak kényszerítve a pártokkal azonos tevékenységbe, ugyanakkor az elszámoltatásnál mégis - mint költségvetési intézmény - teljesen más szabályok vonatkoznak rájuk, mint a pártokra. Például ÁSZ-állásfoglalás alapján az országos önkormányzatok a választási tevékenységre kapott kampánypénzt csak közbeszerzési eljárásokkal költhetik el, míg a pártok szabadon, mindenféle közbeszerzés nélkül. Ez mérhetetlenül lelassítja, megnehezíti. Egyszerűen ugyanarra a tevékenységre vonatkozóan nem ugyanazok a szabályok vonatkoznak a pártokra és az országos önkormányzatokra, mint jelölő szervezetekre. Most ez az idő rövid és kevés volt ahhoz, hogy generálisan átgondolva, mindenkivel leegyeztetve úgy tudjuk beadni, de nem is tudjuk beadni, ha nem lett megnyitva az a része a törvényjavaslatnak. A kérdésem tehát az, hogy a mostani előterjesztők nevében lát-e esélyt, vagy kaphatunk-e támogatást, hogy ősszel a nemzetiségekre vonatkozó legfontosabb kérdésekben újra meg legyenek nyitva a választással kapcsolatos törvények.

Dr. Bajkai István válasza

DR. BAJKAI ISTVÁN előterjesztő (Fidesz): A tisztelt elnök úr kérdésére válaszolva a magam részéről teljes mértékben nyitott vagyok arra, hogy ezt a kérdést a nemzetiségek sajátos szabályaira, sajátos helyzetére tekintettel ős folyamán újra felvessük, újra visszatérjünk rá, akkor esetleg mi magunk is jobban tudunk adott esetben reagálni az egyes felvetésekre. Nyilvánvalóan lehetőség kínálkozik arra, és ezzel csak azt szeretném mondani, hogy az én személyes véleményem nem a kormány álláspontja, félreértés ne essék, de az én személyes véleményem mégiscsak az, amit az előbb elnök úr felvetett akár az elszámolhatóság, akár a számonkérés, akár a nyilvántartás vonatkozásában, hogy hasonló jogállásúnak kellene lenniük, mint az egyes pártoknak. Már bocsánat a kifejezést, de ezt tartom sportnyelven fairnek, ezt tartom a jogegyenlőség szempontjából a legjobb alapelvnek. Ha rajtam múlna, akkor nyilván én ezt támogatom, azzal együtt, hogy nyilván az önkormányzatiságból fakadóan vannak bizonyos sajátos szabályok, de azt gondolom, amikor választásról van szó, kampányköltségvetésről és a kampányfinanszírozásról, akkor nem szabadna nehezebbé tennünk az egyes nemzetiségek helyzetét, hanem éppen azt, hogy egyenlő jogállást kell biztosítani. Ez az én személyes véleményem.

Ugyanakkor minden módosító javaslatnak arra is figyelemmel kell lenni - most konkrétumokat nem mondanék -, hogy maga a választási eljárásról szóló jogszabály alapelvei ne sérüljenek. Fogalmazzunk úgy, hogy amikor például kampányköltségvetésről van szó, vagy éppen kampányfinanszírozásról vagy a megnyílt forrásokról, akkor az egy elvi kérdést vet fel, hogy ha jól olvastam, az egyik ilyen előterjesztés szerint korábban nyílna meg a finanszírozás lehetősége, mint ahogy ténylegesen a jelöltállításra egyáltalán sor kerülne. Ez nyilván elvi kérdéseket vet fel. Ez például kedvezményezett helyzetet eredményezne az egyes nemzetiségekkel szemben. Nem tagadom, hogy ennek van vagy lehet elvi indoka, csak még egyszer mondom, ez szintén eltérés az általános szabályokhoz képest. Nyilvánvalóan az a cél, hogy az általános szabályokat lehessen minden egyes választáson résztvevő szervezetre, személyre vonatkoztatni. Ez az én személyes véleményem, ez nem a

kormány álláspontja. Rövidre fogva, elnök úr szavaihoz kapcsolódva én magam készen állok, hogy ezt a megbeszélést folytassuk tovább egy még jobb választási törvény érdekében. Köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezem, hogy van-e a bizottság által javasolt módosító indítvánnyal kapcsolatban a bizottság tagjainak véleménye, kiegészítő észrevétele. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor kérem, hogy aki egyetért azzal, hogy a bizottság a módosító javaslatot benyújtsa, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy a bizottság nem foglalt állást képviselői módosító javaslatról, azonban további módosító szándékot fogalmazott meg, és 11 igen szavazattal egyhangúlag a módosítást benyújtja.

Javaslom, hogy ezzel zárjuk le a részletes vita második szakaszát. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással szavazzon! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Javaslom, hogy a részletes vitáról szóló jelentést fogadjuk el. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy elfogadja-e a részletes vitáról szóló jelentést, valamint felhatalmazza-e a bizottság elnökét arra, hogy gondoskodjon a bizottság döntéseit összefoglaló dokumentumok Parlexben történő benyújtásáról. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)*

Megállapítom, hogy 11 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása van még hátra. Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló ma nincsen jelen. Az általános vitában is ő képviselte a bizottság véleményét. Előzetesen egyeztettünk vele, ő ezt a részletes vitában is szívesen megtenné. Javaslom, hogy ő tolmácsolja majd a bizottság véleményét. Kérdezem, hogy van-e valakinek más észrevétele vagy javaslata.

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra a kérdést. Aki egyetért azzal, hogy a bizottsági vélemény előadója a bizottsági jelentés és az összegző módosító javaslat vitájában Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló legyen, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Tíz igen szavazat. Köszönöm szépen. Ki van ellene? *(Szavazás.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Egy tartózkodás.

Megállapítom, hogy 10 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül, 1 tartózkodás mellett a javaslatot a nemzetiségi bizottság elfogadta.

Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom. A vendégeinknek köszönöm a közreműködést, a jelenlétet. *(Dr. Bajkai István távozik az ülésteremből.)*

Egyebek

A 2. napirendi pont az egyebek. Én egy dolgot szeretnék felvetni az egyebekben. Kérdezem a bizottságot, vagy javasolnám, mert szerdán 10 órakor lesz a Költségvetési bizottság ülése, amikor döntés lesz az összes módosító javaslatról... *(Szolga József: Nem délben?)* Tíz órától tudok. *(Szolga József: Vagy csütörtökön lesz délben?)* Csütörtökön 14 órakor lesz. *(Paulik Antal: Hoztál egy átlagot, de jó. - Derültség.)* Átlagban jó, igen. Csütörtökön 14 órakor lesz a szerdai döntéseknek megfelelően módosított végleges anyag, a Költségvetési bizottság összegző módosító indítványának az elfogadása formálisan, amely bekerül parlamenti döntésre.

Amit szeretnék felvetni ennek alapján - mert onnan kezdve gyakorlatilag azt gondolom, eldőlték a dolgok -, hogy egyeztessek-e az ügyben, hogy egy

sajtótájékoztatót csináljunk a nemzetiségek szempontjából a költségvetéssel kapcsolatban. Azt gondolom, ha marad az eddigi állapot, az egy nagyon nagy előrelépés lesz a magyarországi nemzetiségek szempontjából és egyéb módosítások, változások is voltak. Ha úgy gondoljátok, ez ügyben megkeresném a nemzetiségekért felelős két minisztériumot és azoknak a vezetőit, és egyeztetnék, hogy jövő héten egy alkalmas időpontban csinálnánk egy sajtótájékoztatót. Kérdezem, hogy mi a véleményetek erről. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Azt gondolom, ha elérünk valamit, tehát ha az a javaslat, amit megtett a bizottság, illetve ami elkészült a múltkor, eléri a célját, akkor mindenképpen érdemes ennek sajtóvisszhangot teremteni. Ez az egyik része. Ha viszont nem, akkor annak is. Annak is van hírértéke, hogy volt egy javaslatunk, elbukott. Nem tudom, de nem biztos, hogy a minisztériumok részvételét, hogy is mondjam, biztosítani tudjuk akkor, ha nem sikerül, egyébként pedig mindenképpen azt gondolom, hogy sajtótájékoztatóra szükség van. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Házbizottságnak e héten csütörtökön lesz délelőtt lesz elvileg 9 órakor az ülése, akkor tudjuk meg, hogy a jövő heti program hogy lesz pontosan, a plenáris ülések és egyebek. Azt gondolom, akár már csütörtök délután vagy pénteken tudok keresni mindenkit, hogy milyen időpontban és hogy lenne, és annak alapján csinálnánk jövő hétre egy alkalmas időpontot. *(A bizottsági tagok egyetértőleg bólintanak.)*

Kérdezem, hogy egyebekben van-e valakinek észrevétele, tájékoztatási igénye. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Az előző napirendhez annyit, hogy felvetettük ezt az „összel visszatérünk” című dolgot. Erre igazából kerülő választ kaptunk, nyilván nem mondhatott a képviselő úr mást, mint ami elhangzott, de a saját szempontunkból viszont azt gondolom, az ősz legelején rögtön neki kéne veselkedni. Itt azért elhangzottak dolgok, amiket esetleg másként szeretnénk szabályozni, mint ahogy az a jogszabályokban van. Azt gondolom, szeptember vége felé el kellene kezdeni ezen nagyon nagy erővel dolgozni annak ellenére, ha még nem is lesz rá válasz konkrétan, hogy meg tudjuk-e nyitítani a jogszabályokat. Legyen egy kész javaslatunk, mert az itt látszik, hogy amikor hirtelen hozzányúlnak valamihez, arra mi nem vagyunk felkészülve. Tehát legyen egy olyan anyag, amit elő lehet kapni. A választási rendszer nem változott az elmúlt időszakban nemzetiségi szempontból, viszont vannak feszültségek, és jó lenne, ha egy ilyen rögtön oda lehetne tenni, hogy igen, ez a mi javaslatunk. Azt javaslom, hogy szeptemberben csináljunk valami olyan anyagot, ami elővehető ilyenkor.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezzel én is egyetértek és szerintem mindenki. Ha nincsen más, akkor mielőtt a bizottsági ülést lezárom - elvileg ennek a tavaszi és meghosszabbított rendkívüli ülésnek ez az utolsó nemzetiségi bizottsági ülése -, köszönöm mindenkinek az eddigi munkáját. Azt gondolom, nem indul rosszul - ha a költségvetés jól zárul - ez a négyéves ciklus. Akivel nem találkozunk, legalábbis így bizottsági szinten, mindenkinek jó pihenést kívánok! Ki lehet simítani az idegszálakat a nyári szünetben, és szeptemberben neki lehet állni egy hatékony és remélhetően továbbra is eredményes munkának. Köszönöm szépen mindenkinek. Az ülést ezzel lezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 42 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika